

Flerbruksplan Frolfjellet Levanger kommune

2003-2015

INNLEDNING.....	3
1. SAMMENDRAG.....	4
2. OM OMRÅDET	5
3. BAKGRUNN	5
4. PLANSTATUS, FORHOLDET TIL ANDRE PLANER.....	6
4.1. VALG AV PLANTYPE.....	7
5. SITUASJONSBEKRIVELSE.....	8
5.1. NASJONALE FØRINGER OM FRILUFTSLIV	8
5.2. FRILUFTSLIV OG OPPLEVELSE I FROLFJELLET.....	9
5.3. HYTTER OG BYGGESKIKK	11
5.4. PARKERING OG STIER.....	11
5.5. NATURBASERT REISELIV.....	12
5.6. MOTORFERDSEL.....	12
5.7. VERDIFULLT NATUROMRÅDE.....	13
5.8. KULTURHISTORIE.....	14
5.9. UTMARKSNÆRING.....	14
5.10. INFORMASJON.....	16
5.11. INSTANSER MED FORVALTNINGSOPPGAVER.....	16
5.12. LOVER OG FORSKRIFTER.....	17
6. KONFLIKTSPØRSMÅL I OMRÅDET.....	18
6.1. NATURBASERT REISELIV.....	18
6.2. KULTURHISTORISK TILRETTELEGGING	19
6.3. MOTORFERDSEL.....	21
6.4. HYTTEBYGGING.....	21
6.5. NÆRING.....	21
7. FORSLAG TIL TILTAK.....	22
8. REFERANSER	24
9. VEDLEGG.....	24

INNLEDNING

Forra, Reinsjø, Heståsdalen, Kammaren, Vulusjøen og Hårskallen er sentrale begrep for den i Levanger som er interessert i naturen. Dette området har lenge vært et viktig natur- og friluftsområde for befolkningen i Levanger kommune. Naturen har også gitt grunnlag for utmarksnæring i flere tusen år.

Området er spennende og rikt fra naturens side. Øvre Forra naturreservat er etablert på grunn av de spesielle naturverdiene i området. Området har spesielt rik flora og fugleliv. Vegbygging som starta på 30-tallet åpnet for alvor området for allmennheten. Fjellet er i dag uten tvil en viktig ressurs som rekreasjonsområde for kommunens innbyggere og allmennheten generelt.

Hvorfor så en **flerbruksplan** når kanskje de fleste opplever området som idyllisk og naturskjønt?

Det er behov for å finne **alle parter som har interesser** i området og i tillegg finne hvilke rammer **nasjonale lover og forskrifter** setter. Ut fra det bør planen ta standpunkt til hvilke hovedlinjer forvaltningen av området skal følge - hvordan vi ønske området brukt. Vi ønsker også å sette fokus både på hvordan oppgaver kan løses bedre og på forebyggende informasjon.

Bruken av området endrer seg i takt med utviklinga i samfunnet, og det fører til at det er behov for en planmessig gjennomgang av interessene ut fra dagens situasjon og forventa utvikling.

Flerbruksplan skal være et verktøy til å veie en rekke forhold opp mot hverandre i en prosess som bør føre til et grunnlag for politiske beslutninger om prioriteringer i området.

Mål for bruken av Frolfjellet

- **Frolfjellet er et prioritert natur- og friluftsområde av regional og nasjonal betydning. En vektlegging av disse verdiene må derfor begrense eller styre annen aktivitet eller inngrep som er til urimelig hinder for dette**
- **Det er et hovedmål at flest mulig skal kunne oppleve og bruke området til friluftsliv innenfor områdets tålegrenser**
- **Frolfjellet er et område med mange natur- og kulturverdier som det er ønskelig skal tilrettelegges for allmennheten. Tilretteleggingen skal skje ut fra en samlet vurdering og må framstå som et samlet tilbud for allmennhet, skole og næringsvirksomhet.**
- **Allmenheten skal ha tilgang til et natur og friluftsområde med høyest mulig kvalitet. Motorferdsel i utmark skal begrenses til et minimum**
- **Utmarksnæring, beiting og reindrift er en naturlig del av Frolfjellet og er et viktig grunnlag for lokal næring**

1. Sammendrag

Frolfjellet er et yndet friluftsområde for befolkningen i distriktet, og blir brukt mye både sommer og vinter. Med Frolfjellet mener vi i denne rapporten Øvre Forra Naturresevat og et område mellom reservatet og bygda.

Vinterstid kjøres det opp skiløyper inn Heståsdalen og videre inn i reservatet.

Sommerstid er det særlig de opparbeidede stiene mellom Skallstuggu - Hårskallen og Heglesvollen - Roknesvollen som blir brukt. Jakt og fiske er også blant aktivitetene som hører fjellet til, og mange tar seg en kombinert kano og fisketur med start ved Feren i Meråker og avslutning på Heglesvollen. I området Jamtkneppet Heståsdalen ligger det vel 450 hytter.

I Frolfjellet har vi et av Norges største naturresevat, Øvre Forra. Reservatet har internasjonale verneverdier og er gitt Ramsar-status. Av særlig betydning er mange ulike myrtyper og et rikt fugleliv. Forravassdraget er varig verna.

Frolfjellet er brukt i lang tid og vi finner flere kulturminner, som f. eks jernvinneanlegget på Heglesvollen. Tidligere var det flere sætre i bruk, i dag er seterlivet slutt med unntak av Roknesvollen, der det er 4H-seter. Beitebruken i området er videreført og det er et betydelig antall sau og noen kviger på beite. I vinterhalvåret er det en god del rein på beite her og navn som Sumulmyra og Reinsjøen tyder på at reindriften har lange tradisjoner.

Friluftslivet kan deles inn i to kategorier, vi har det enkle friluftslivet som krever lite tilrettelegging. Motstykket til det enkle friluftslivet er det tilrettelagte friluftsliv, dette er friluftsliv som ofte fører til fysiske inngrep.

Frolfjellet har både tilrettelagte områder og områder uten tilrettelegging. Presset mot økt tilrettelegging er stort, noe som skaper konflikter.

Hovedinteressentene i området er friluftsliv, naturvern, beiting og hytteliv.

Det er mange private og offentlige organisasjoner og instanser som utøver forvaltning og myndighet i området og etter mange lover.

Rapporten behandler disse tema, viser dagens forvaltningsregler og praksis og foreslår tiltak for en del felt.

Planen er en temaplan som blant annet skal gi føringer for kommunens holdning til og forvaltning av sentrale spørsmål i området.

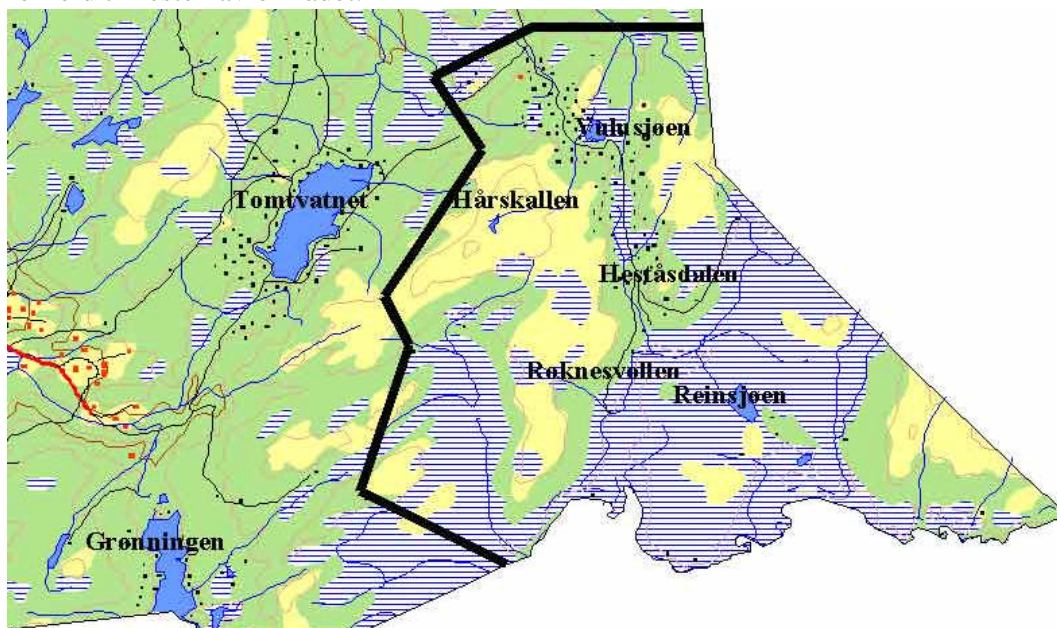
Hovedinnholdet i rapporten er

- ❑ Fornuftig skjøtsel av verneområder og kulturminner
- ❑ Bærekraftig tilrettelegging for friluftsliv og naturbasert reiseliv
 - Bærekraft både i forhold til vedlikehold av tilrettelegging og i forhold til varsom bruk av natur.
- ❑ Hyttebygging i området.
- ❑ Holdning til motorferdsel i utmark.
- ❑ Tradisjonell næringsutnyttelse.
- ❑ Landskapspleie gjennom beitebruk.

2. Om området

Navnet *Frolfjellet* står ikke på noe kart men blir forstått som navn på utfartsområdet rundt Vulusjøen i Frol. Navnet Frolfjellet har ingen historisk bakgrunn, men er brukt i senere tid spesielt om kjernedelene av planområdet.

Området defineres som området fra Jamtkneppet i nord til Fersoset/Forra i sør, og fra Vaktberget / Hårskallen i vest og grense mot Verdal i øst. Arealet omfatter hele Reinsjø statsallmenning, en del av Frol bygdeallmenning og de deler av Grønning statsallmenning og Skogn bygdeallmenning som ligger innenfor Øvre Forra naturreservat. Av praktiske grunner er hele Øvre Forra naturreservat tatt inn i planområdet. I dette planarbeidet er også deler av området nedenfor Jamtkneppet tatt med fordi det kan ha en viktig avlastende funksjon i forhold til resten av området.

3. BAKGRUNN

Tanken om en Flerbruksplan for området ved Vulusjøen – Heståsdalen kalt Frolfjellet ble først tatt opp i hovedutvalg for kultur og miljø i august 1995. Administrasjonen ble gitt i oppgave å ta initiativ til en slik plan.

Mandat

Prosjektet Flerbruksplan Frolfjellet skal ha som formål å regulere arealbruken i et område nærmere definert kalt Frolfjellet. Planen skal inneholde forslag til regulering av ferdsele med hjemmel i Friluftslovens §15, og i samsvar med vernebestemmelsene for Øvre Forra Naturreservat.

Arbeidet legges opp slik at det blir en prosess der alle interesserte parter blir deltakere. Det må være en forutsetning at de to store grunneierne i området : Frol bygdeallmenning og Statskog (Reinsjø statsallmenning) er enige i at planen skal utarbeides.

Planen skal vedtas politisk.

Planen skal inneholde:

- Status for dagens bruk av området
- Mål for framtidig bruk av området
- Forslag til framtidig forvaltning
- Forslag til tiltak

Planen bør spesielt ta opp forholdet friluftsliv og tekniske inngrep, motorferdsel, næring og annen tilrettelegging.

Organisering og prosess

Planen som konfliktforebyggende verktøy kan bare fungere gjennom en bred prosess. Vi foreslår å kjøre prosessen som et prosjekt med forankring i;

- Styringsgruppe: Hovedutvalg for kultur og miljø, pr dato Plan og Utviklingskomiteen.
- Prosjektgruppe: Levanger kommune, Frol bygdeallmenning, Statskog, Reinsjø fjellstyre. Vitenskapsmuseet, reindriftsforvaltninga og Fylkesmannen.

Det opprettes ikke en fast referansegruppe men det legges opp til flere møter der interesseorganisasjonene inviteres spesielt.

Det er viktig at en prosjektgruppe bestående av de som i dag har et forvaltningsansvar i området, direkte er med på å utforme planen. Dette vil gi en mer engasjert og kreativ prosess som best utnytter de forvaltningsverktøyene som er til disposisjon. 3 representanter fra kommunen fra henholdsvis kultur og miljø, landbruk og teknisk, vil ivareta den tverretatlige medvirkningen.

4. PLANSTATUS, FORHOLDET TIL ANDRE PLANER

Kommuneplan

I gjeldende kommuneplan er området Frolfjellet delt inn i 5 delområder (vedlegg 3):

1. Eksisterende fritidsbebyggelse med disposisjonsplan
2. Båndlagte område, sone D - Øvre Forra naturreservat
3. Båndlagte område, sone F - verna vassdrag
4. LNF-område, sone C (10 fritidsboliger tillatt i perioden 2000-2010)
5. LNF-område, sone A

Andre planer

Kommunedelplan for idrettsanlegg

Kommunedelplan kulturminner

Handlingsplan for funksjonshemmede

Fylkesplan for friluftsliv

Hovedplan for skogbruk

Vedtak om vern av Øvre Forra naturreservat

Skjøtselsplan for deler av Øvre Forra naturreservat (myrslått)

Vern av øvre Forra (Vassdragsvern vedtatt i stortinget)

Distriktsplan for Færen Reinbeitedistrikt

Driftsplan for Frol bygdeallmenning

Beiteplan for Frolfjellet.

4.1. Valg av plantype

Flerbruksplanen må først og fremst forholde seg til problemstillingene:

- Bruken av Frolfjellet som natur og friluftsområde
- Utviklingen av hytteområdene
- Utvikling av næringsinteressene

Tema som friluftsliv, utmarksnæring, naturvern og kulturhistorie drøftes lettest i en temaplan som ikke er juridisk bindende men veiledende for forvaltningen av området.

Temaplan friluftsliv

Gjennom en temaplan kan en legge føringer på kommunens saksbehandling av saker som har betydning for områdets verdi som friluftsområde. Planen vil legge føringer på saksbehandlingen men vil ikke kunne gi hjemmel for de vedtak som fattes. Intensjonen i planen kan imidlertid knyttes opp til andre virkemiddel som lokale forskrifter gitt i medhold av friluftsløven og lov om motorferdsel i utmark. Gjennom et samarbeid med grunneiere kan en for eksempel gi regler for adferd i et område.

Konklusjonen blir at en lager planen som en temaplan som gir føringer til kommunens arealplan og til kommunal saksbehandling.

5. SITUASJONSBEKRIVELSE

5.1. Nasjonale føringer om friluftsliv

"Alle skal ha mulighet til å drive friluftsliv som helsefremmende, trivselskapende og miljøvennlig aktivitet i nærmiljøet og i naturen for øvrig", skriver regjeringen.

Regjeringa har lagt fram ei stortingsmelding om Friluftsliv med nye nasjonale resultatmål:

Nasjonale resultatmål:

- Friluftsliv basert på allemannsretten skal haldast i hevd i alle lag av befolkninga.
- Barn og unge skal få høve til å utvikle dugleik i friluftsliv.
- Område av verdi for friluftslivet skal sikrast slik at det fremjar miljøvennleg ferdsel, opphald og hausting, og at naturgrunnlaget blir teke vare på.
- Ved bustader, skular og barnehagar skal det vere god tilgang til trygg ferdsel, leik og annan aktivitet i ein variert og samanhengande grøntstruktur med gode samband til omkringliggjande naturområde

Stortingsmeldinga skriver i punkt 7.9.6 om hva regjeringa vil:

- hindre og avgrense inngrep og aktivitet som vil redusere skog- og fjellområda sin verdi for friluftsliv m.a. ved å:
 - sjå nærare på plan- og bygningslova slik at det blir mogleg å ta betre omsyn til friluftslivsinteressene i alle naturområde
 - syte for at utbygging av private hytter og turistanlegg i fjellet og langs kysten går føre seg på ein miljøtilpassa måte, og ikkje kjem i konflikt med friluftslivet sine interesser
 - gjennom auka kunnskapsgrunnlag og samarbeid med lokale styresmakter utvikle ein miljøtilpassa hyttepolitikk
- sikre at eit mangfald av naturområde med ulike kvalitetar og ulik grad av tilrettelegging er tilgjengelege for ulike former for friluftsliv i framtida
- syte for at tilrettelegginga i norsk natur blir gjennomført etter miljøvennlege prinsipp og med lokal forankring
- leggje opp til ei avgrensa og naturtilpassa tilrettelegging slik at store delar av norsk natur også i framtida er fri for eller har minst mogleg fysisk tilrettelegging

5.2.Friluftsliv og opplevelse i Frolfjellet

Friluftsliv kan defineres som "*Opphold og fysisk aktivitet i friluft i fritiden med tanke på naturopplevelse og miljøforandring*".

Selv om den fysiske tilretteleggingen for friluftsliv ikke er spesielt omfattende, er det en betydelig ferdsel i området. Det mest avgjørende har vært framføringa av veg på 50-tallet, først til Vulusjøen og senere fram til Heglesvollen. Ferdselen i Frolfjellet er nå stor til alle årstider.

To årstider

Bruken av fjellet kan beskrives ut fra to situasjoner, sommerfjellet og vinterfjellet.

Sommerfjellet

Om sommeren er ferdselen mer spredt enn om vinteren. Den som går tur har mange valg, de store myrstrekningene kan oppleves som nokså utilgjengelige og motvirker at alle går tur med parkeringsplassen i enden av vegen som utgangspunkt. Trafikken sprer seg derfor noe utover.

Ferdselen er likevel spesielt sterkt konsentrert rundt områdene Skallstuggu/Hårskallen og Heglesvollen/Roknesvollen. De første 200 meterene av stien mot Roknesvollen er bygd som grussti. Stien videre mellom Heglesvollen og Roknesvollen er i dag opparbeidet med kavler og drenering i hele sin lengde. Roknesvollen 4H-seter har over 3000 besøkende hver sommer. Heglesvollen/Roknesvollen er et viktig turmål for barnefamilier og kulturinteresserte.

Hårskallen er det viktigste turmålet for den som ønsker en mer fysisk utfordrende tur. Den nederste delen av stien er opparbeidet men selv der er det som langs resten av stien mye terrengslitasje.

Stier

Flere gamle kløvestier er merket fra bygda og inn i området. Disse blir lite brukt. Terrenget brukes mest til kortere turer til Roknesvollen og Hårskallen. Bruken er ellers ikke spesielt stor og spres godt i terrenget. Stiene både til Hårskallen og Roknesvollen har betydelige slitasjespor. Mot Roknesvollen er det de siste årene gjort flere tiltak for å stabilisere stien. Lange strekninger er kavlet eller det er laget drenerende grøfter.

Tradisjonelt friluftsliv, med fokus på jakt, fiske og kulturbaserte opplevelser.

Denne formen for friluftsliv har normalt et minimalt behov for tilrettelegging. Dette vil fortsatt være en viktig form for friluftsliv i området, men vi må og regne med at det her er en viss motsetning til et mer tilrettelagt friluftsliv. Spesiell tilrettelegging bør derfor begrenses til få områder og da helst nær veg og fritidsbebyggelse.

Det er samtidig behov for at noen områder tilrettelegges for en særlig intensiv bruk. Dette er en naturlig følge av hyttebygging og gode adkomstmuligheter med bil.

Tilstrømningen til Roknesvollen 4H-seter viser at kulturbaserte opplevelser er i ferd med å bli en viktig del av opplevelsen i Frolfjellet. Videre kan nevnes, jernvinnene på Heglesvollen og aktuelle planer for slåttemyrer og rekonstruksjon av et jernvinne-anlegg.

Vinterfjellet

Om vinteren konsentreres utfarten fordi utgangspunktet for de fleste er parkeringsplassen ved Skallstuggu og Vulusjøen.

Barnefamilier og mange andre legger som regel turen til Heståsdalen der klima og forholdene ellers oppleves som gunstige (trygge). Dette betyr med andre ord at flertallet av skifolket går hele skituren gjennom et utbygd hyttefelt. Det sier seg selv at dette gir utfordringer. Vi tror at de fleste som har gått på ski i Heståsdalen legger merke til hyttene, men fordi utbyggingen har skjedd på en kontrollert måte er området fortsatt attraktivt.

Det er imidlertid grunn til å beskrive forholdene som sårbare. Heståsdalen er også så trang at det ikke er lett å fysisk skille forskjellige aktiviteter. Vi må ta høyde for at ferdselen vil øke.

5.3.Hytter og byggeskikk

"Det norske hytteliv"

Da de første hyttene kom ved Vulusjøen og Heståsdalen var disse av enkel standard med et areal på under **40 m²**. Hyttene som bygges i dag er i gjennomsnitt ca **70 m²**. De siste åra er det også lagt fram strøm til de fleste hyttene. Den økte standarden henger sammen med at hyttene brukes på en annen måte enn tidligere. Mange hytter brukes både hyppigere og i lengre perioder.

En er ikke i tvil om at det er mange hytter i Frolfjellet men de fleste vil vel ikke tro at det finnes så mange som 445 hytter. Det betyr at en har lykket godt med å tilpasse hyttene i terrenget. Noen unntak finnes men helhetsinntrykket er godt.

Mange eldre hytter utvides nå med påbygg eller anneks. Dette gir nye utfordringer fordi en del hytter er bygget på tomter som kun passer til mindre hytter og det kan bli krevende å tilpasse nytt areal til terrenget. Det er derfor viktig at også mindre utvidelser gjennomgår en saksbehandling for å sikre tilpasning til terrenget. Dette er normalt en oppgave for kommunen.

Frolfjellet som hytteområde

Det bygsles ut ca 445 hyttetomter i området hvorav 260 i Frol bygdeallmenning og 185 i Reinsjø statsallmenning. De fleste av disse tomtene er lagt ut gjennom 4 hytte- og reguleringsplaner.

Følgende utbyggingsplaner er godkjent:

- Hytteområde Reinsjø statsallmenning, Statskog - 1973.
- Hytteplan Storlivola (disposisjonsplan) Frol bygdeallmenning - 1975.
- Reguleringsplan Munkebyvola hytteområde, Statskog - 25/04-1996.
- Reguleringsplan Jamtkneppet, Frol bygdeallmenning - 13/05-1993.
- Fortetting med 10 hytter i området Davebustan - Vulusjøen.

5.4.Parkering og stier

I forskjellige planer er det tatt med ca 20 parkeringsplasser og de fleste er bygd. Opp gjennom årene har det også blitt bygd en rekke stier, avkjørsler og til dels korte bilveger. Her har det vært så som så med planlegging, men helhetsinntrykket av disse tiltakene er imidlertid ikke dårlig.

I forskjellige planer er det tatt med ca 20 parkeringsplasser og de fleste er bygd. Opp gjennom årene har det også blitt bygd en rekke stier, avkjørsler og til dels korte bilveger.

Her har det vært så som så med planlegging. Gjeldende lovverk må følges når det gjelder utbygging av parkeringsplasser, veger og stier.

5.5.Naturbasert reiseliv.

Skallstuggu er i dag den aktørene som driver et kommersielt tilbud basert på naturbasert reiseliv i området. Drifta har stort sett vært konfliktfri i forhold til friluftslivinteresser. I tillegg har vi Roknesvollen 4H-seter som gir et tilbud til ungdom.

Skallstuggu

Stiftelsen Skallstuggu er eid av Frol IL og er et serverings og overnattingssted som benyttes av bl.a. leirskoler og turfolk. Serveringslokalet har 100 sitteplasser og 35 senger. I 1998 var det 1800 overnattinger og 1800 daggjester. I kjelleren finnes Frolfjellutstillingen og et konferanserom. Hytta står sentralt i et pedagogisk tilbud for skolene. I tillegg er det utarbeidet en side på internett, Frolfjellportalen som har informasjon om aktivitet og natur på Frolfjellet.

Skallstuggu er viktig som et tilbud til organiserte aktiviteter og overnatting for folk uten hytte.

I de senere år har Skallstuggu i større grad henvendt seg til et mer betalingsvillig bedriftsmarked slik at omsetningen har steget fra ca 0,5 til 1,2 mill.

Frolfjellstuggu.

Frolfjellstuggu ligger ved Munkebustaden og er en utleiehytte som eies av Statskog.

Glunka.

Ved Glunka ligger en utleiehytte og en åpen bu som eies av Reinsjø fjellstyre.

Roknesvollen

Hver sommer siden 1994 er det arrangert 4H-seter på vollen. 4-H setra har blitt et meget populært tiltak med inntil 5000 besøkende på en sommer (1997/98). Hovedattraksjonen er opplevelsen av dyr. Hovedbygningen brant ned i 1997 og er gjenreist i år 2000.

4-H setra er uten tvil et tiltak som trekker mange ut i naturen. Turens lengde og en opparbeidet sti er uten tvil med på å trekke mange ut som ellers ikke ville ta turen til fjells. Spesielt gjelder dette barnefamilier.

Omfanget av aktiviteten på Roknesvollen har flere ganger vært diskutert. Det har vært reist et ønske om en leirskole med flere senger. Av hensyn til bl.a. ferdsel og terrengslitasje har det ikke vært ønsket at virksomheten skal bli mer omfattende enn i dag.

5.6.Motorferdsel

Motorferdsel i utmark er et stort og viktig tema i forhold til miljø og friluftsliv.

Miljøproblemene knyttes til viltbiologi, kjørespor, støy og trivsel. En del viltarter er mer sårbare i forhold til snøskutertrafikk enn en har vært klar over tidligere. Snøskuteren gir mulighet for transport over store avstander og medfører støy i områder som før var ekstremt fredfylte og stille.

Lova om motorferdsel er krystallklar på at kun nyttekjøring tillates. Motorferdsel som friluftsliv aktivitet aksepteres ikke. Dette er heller ikke i tråd med tradisjonelt norsk friluftsliv.

Frolfjellet er et viktig friluftsområde og det føres derfor en streng praksis når det gjelder å gi dispensasjoner for snøskuterkjøring og kjøring på barmark. Det bærende prinsippet er at mest mulig transport om vinteren skal utføres som leiekjøring, og at barmarkskjøring i størst mulig utstrekning unngås. Erfaringer viser at en begrensning av varetransport til kun bruk av leiekjøring, reduserer den totale snøskutertrafikken.

5.7. Verdifullt naturområde

Øvre Forra Naturreservat.

Reservatet ble opprettet i 1990 og har et areal på 108 km² inkl. vann. Formålet med fredningen er å bevare et stort og særpreget myrlandskap og en spesielt rik flora og fauna. Reservatet har status som Ramsarområde.

Vi vil her bare omtale noen av de mest verdifulle og spesielle elementene.

Vern av Forra-vassdraget.

Delvis av samme hensyn som reservatet og med tillegg av andre hensyn i heile vassdraget er Forra-vassdraget verna etter et vedtak i stortinget.

Inngrepsfrie områder.

Begrepet "inngrepsfrie områder" brukes for områder med større avstand enn 5 km til større tekniske inngrep. I Levanger er det lite av slike områder, som et vedlegg viser, men inngrep i dette området vil endre grensen for inngrepsfrie områder utenfor planområdet. Dette legger en sterk føring på tekniske inngrep i planområdet.

Landskap

Myrene dominerer det store landskapsbildet. Myrlandskapet er variert og flott, med mange forskjellige myrtyper. I dalbunnen dominerer store flatmyrer, og disse er til dels svært våte med mange små tjern. Karakteristisk for området er de terrengdekkende myrene over runde åser. I liene opp mot Hårskallen finnes store rike bakkemyrer. Myrfaglig har området internasjonal verdi.

Geologien i området er varierende. Hårskallen og området i vest domineres av rike bergarter som grå fyllitt og kalkspatholdig sandstein. Lengst i øst står gneis og glimmerskifer som gir opphav til et fattigere jordsmonn.

Planter

Kalkholdig berggrunn ved Hårskallen har gitt grunnlag for en frodig og spesiell kalkelskende flora. Rikelig nedbør og gode næringsforhold har gitt grunnlaget for spesielle rik- og bakkemyrer

I Frolfjellet er det registrert hele 326 forskjellige karplanter.

Langs elvekantene er det en tett krattskog som for en stor del er artsrik og høyproduktiv. De store rikmyrene vest for Forra - Heståa er regnet som sjelden i Norge og er av internasjonal verneverdi.

Dyreliv

Variasjonene og rikheten i myrlandskapet sammen med urskogspreget ved Forra og vadefuglbiotoper ved innsjøer, tjern og elver gjør området spesielt interessant for en rik fuglefauna. Mange vadefugler er knyttet til området. Det er til dels gode bestander av jaktbare arter. Det ble i 1977 registrert 132 fuglearter hvorav 78 ble påvist hekkende.

5.8.Kulturhistorie

Jernutvinning for 2000 år siden

Det finnes enda svake spor etter en omfattende utvinning av myrmalm fra ca år 0 til ca år 400. Driften hadde betydelige dimensjoner og var nok svært økonomisk viktig for bygdene. Driften var så omfattende at den nok satte sitt preg på landskapet i denne perioden.

Seterdrift , fjellslått og beiting.

Den viktigste næringsvirksomheten har vært seterdrift, beiting og fjellslått. Seterdrifta kan skrives tilbake helt til vikingtida og innenfor området finnes det over 30 setre. De siste setrene ble drevet helt fram til 1940-åra.

De rike myrene ble benyttet til fjellslått helt til sist på 1800-tallet.

Deler av området er i dag et kulturlandskap dannet av tidligere bruk. De siste 70-80 årene er det særlig beiting av sau og kviger som har vært en viktig påvirkning.

Ferdsl i fjellet

Flere kløvveger minner om lang tids ferdsel i fjellet. Hovedferdselsåren både sommer og vinter til Sverige gikk gjennom områder. De gamle kløvvegene til setrene er nå delvis merket og egnet som turstier.

Samiske kulturminner

Mange navn vitner om utstrakt samisk bruk av området gjennom lang tid. Ved Feren er det registrert en eldre samisk boplass. Innenfor planområdet er det så langt ikke registrert samiske fornminner.

5.9.Utmarksnæring

Reindrifft

Gaaskelånte - Færen reinbeitedistrikt ligger innenfor området Stjørdalselva, Verdalselva / jernbanen og riksgrensa. 4 driftsenheter har en samlet vinterflokk på ca. 1600 rein. Navn som Finntangen, Finnåsen, Reinsjøen og Sumulmyra forteller om samisk historie.

Vinterstid beiter inntil 1000 dyr i området Skjøttingen – Hårskallen. Tidligere var det også kalving i området. Reinen er sårbar for forstyrrelser både gjennom vinteren og spesielt i kalvingstida i april.

Reindriffta kommer lite i berøring med andre interesser i Frolfjellet men flokken er sårbar for forstyrrelser og da spesielt fra uvettig bruk av snøskuter og løshunder. I kalvingstida bør all ferdsel i området ved Forra begrenses.

Jakt og fiske

Fritidsfiske har stort sett beholdt sin posisjon i nordmenns friluftsliv, og over halvparten av befolkningen fisker hvert år.

I elver og ferskvann er ikke fisket en del av allemannsretten. Fiskerettighetene tilhører som generelt utgangspunkt grunneier/rettighetshaver. Det betyr at fiske ikke kan drives uten tillatelse fra denne, med fiskekort eller liknende. I statsallmenningene sorterer ellers jakt og fiske til fjellstyret, mens Statskog er grunneier.

Alle rettighetshaverne i Frolfjellet er med på felleskortet for småviltjakt og fiske. Fiske med stang og oter er tillatt i alle vann.

Det finnes gratis båt både i Vulusjøen, Huldervatnet og Reinsjøen. Langs Forra oppleves et godt fiske i spesielt attraktive omgivelser.

Skog

Skogen i Naturreseptatet er freda. Utenom resevatet drives skogbruk i tråd med vanlig praksis og regler.

Fjellbeite for storfe og sau

Det sleppes ca 2000-2500 sau og lam på beite hvert år i området. Sauene beiter fritt over hele arealet og det er en stor grad av overlapping mellom de forskjellige besetningene. I tillegg beiter ca 100 kviger i området. De beste beiteareal er striper langs elver og bekker samt grasmarker og skogsmark. De fleste myrene har liten beiteverdi for bufe.

Konflikter mellom beiting og annen bruk er kjent fra andre steder. Spesielt er hard bruk av stien fra Heglesvollen til Roknesvollen ved driving av kviger vært et tema. Konflikter mellom hyttefelt og beitedyr vil være der av og til, likedan med løshunder og beitedyr.

Økonomi

En bærekraftig og naturbasert næringsutvikling i utmark er avhengig av mange av de samme kvalitetene som friluftslivet. Derfor må målet være å finne en felles strategi som gir gjensidig forsterking.

Utmarksnæring handler om økonomi. Et forsiktig anslag over den økonomiske aktiviteten i området ovenfor Jamtkneppet antyder omsetning i størrelsesorden 2-4 millioner kr.

Jakt	55 000
Ferskvannsfiske	5 000
Utmarksbeite	300 000
Reindrift	
Skogbruk (Renter av erstatningen i resevatet)	60000
Hytter, bygsling	500 000
Utleiehytter og Skallstuggu	1 400 000
	2-4 000 000

Dette er tall som illustrerer størrelser. Den reelle betydningen av de enkelte postene kan være mange ganger større og viktigere enn tallene i tabellen. Hovedhensikten er å vise at de økonomiske aspektene ved friluftsliv og opplevelse nå er betydelig større enn tradisjonell utmarksnæring.

Ovenfor vises estimerte førstehånds inntekter fra næring i Frolfjellet. Her er ikke tatt med ringvirkninger. Det er viktig å merke seg at de nye næringene er totalt dominerende i det økonomiske bildet. I tillegg til tallene ovenfor kan en ta med økonomiske ringvirkninger som mange ganger overstiger den direkte omsetningen.

5.10. Informasjon

Flere typer informasjon er utarbeidet for brukerne av Frolfjellet. De viktigste er:

- Turkart Hårskallen 1999 (turkart i målestokk 1:30 000 med mye tilleggsinformasjon.)
- Fiske- og jaktguide for Levanger kommune 1993
- Informasjonstavle ved parkeringsplassen i Heståsdalen.
- Brosjyre om Øvre Forra Naturreservat
- Turguide for Nord-Trøndelag 1998
- Frolfjellportalen på Internett.
- Informasjonstavle ved Skallstuggu.
- Hftet Frolfjellet

Informasjonsmateriale som finnes i dag er for dårlig tilpasset de mange brukergruppene som bruker Frolfjellet. Det savnes spesielt enkelt informasjonsmaterieell for dagsbesøk.

Frolfjellutstillinga på Skallstuggu er et informasjonssenter som årlig tar i mot ca 4 000 besøkende med på en "reise" i Frolfjellet. Det er ønskelig at utstillinga i enda større grad blir gjort tilgjengelig for lokalbefolkningen.

5.11. Instanser med forvaltningsoppgaver

Levanger kommune

Overordna ansvar for arealforvaltning og allmenne interesser. Spesielt ansvar gjennom Lov om motorferdsel i utmark, Plan og bygningslova og Friluftslova.

Det tillegger kommunen å ha et overordnet ansvar for Frolfjellet for å ivareta allmennhetens interesser i området.

Kommunen skal bl.a. gjennom kommuneplanen bestemme rammer og målsettinger for forvaltningen av hele kommunens areal, inklusiv Frolfjellet. Bare kommunen har mulighet til å forvalte kommunens areal som en helhet.

Reinsjø fjellstyre / Skogn fjellstyre

Administrerer bruksretter etter Fjelloven og driver tilretteleggingsarbeid for allmennheten. Det skal etter lovens §3 "arbeide for å sikre at allmenningen vert brukt på ein måte som fremjar næringslivet i bygda og tek vare på naturvern- og friluftslivsinteressene". Fjellstyret oppnevnes av kommunestyret, men er likevel ikke et kommunalt organ.

Fjellstyrenes arbeidsfelt omfatter bl.a. beite, setring, småviltjakt, villreinjakt, fangst og fiske, oppsynsvirksomhet, tilrettelegging for friluftsliv og støtte til lokal næringsutvikling. Fjellstyrene driver også annen tilrettelegging for friluftsliv, ofte i flerspann med Statskog og andre.

Reinsjø allmenningsstyre

Representerer landbrukseiendommene som har virkesrett i vedkommende statsallmenning. Styret velges av og blant dem som har slik rett.

Allmenningsstyret forvalter virkesretten i samråd med Statskog. Hovedoppgaven er å tildele tømmer og ved til rettighetshaverne etter behov.

Fylkesmannen i N-T

Spesielt ansvar for forvaltning av verneregler for Øvre Forra Naturrestat.

N-T fylkeskommune

Spesielt ansvar for forvaltning av faste kulturminner

Reindriftsforvaltningen i Nord-Trøndelag

Faginstans i reindriftssaker.

Grunneiere

Statskog og Frol bygdeallmenning er de største grunneiere i området.

Grunneierne driver aktiv næringsdrift i området gjennom bygging av hyttetomter.

Annen organisering av rettighetshavere

- Færen reinbeitedistrikt
- Frol Beitelag
- Hoabustan og Skogn beitelag
- Reinsjø / Grønning kvigbeitelag
- Roknesvollen seterlag
- Munkebyvola hyttevelforening

Frivillige organisasjoner med spesielle interesser i området

- Vulusjølaget
- Levanger Jeger og Fiskerlag
- Levanger Historielag
- Roknesvollen 4H-seter
- Frol IL
- Stiftelsen Skallstuggu
- Levanger Røde Kors

5.12. Lover og forskrifter

En rekke lover og forskrifter er med på å styre forvaltningen av området.

Kort om de mest brukte lover og forskrifter:

Plan- og bygningslova (PBL)

Kommunen kan med hjemmel i PBL vedta arealplaner som setter regler for arealbruk og forvaltning. Loven krever også at allmennheten skal høres og kunne medvirke i alle arealplanspørsmål. Tekniske inngrep kan være underlagt søknads- eller meldeplikt.

Naturvernlova

Regjeringen har i medhold av Naturvernloven vedtatt verneforskrifter for Øvre Forra Naturrestat. Forskriften forvaltes av Fylkesmannen.

Lov om motorferdsel i utmark

Bruk av snøskuter og kjøring på barmark reguleres av denne lov. Loven tillater i prinsippet bare nyttekjøring. Organiseringen av ervervskjøring er gjort i medhold av lovens forskrifter.

Friluftsløva

Sikrer allmennhetens rett til ferdsel og angir hvordan tvister skal løses.

Kommunen kan i samarbeid med grunneier vedta adferdsregler (kommunal forskrifter) for belastede friluftsområder. Friluftsløva gjelder uavhengig av annen arealplanlegging.

Lov om viltet

Lovens formål er at: Viltet og viltets leveområder skal forvaltes slik at naturens produktivitet og artsrikdom bevares. Innenfor denne ramme kan viltproduksjonen høstes til gode for landbruksnæring og friluftsliv.

Lov om lakse- og innlandsfiske

Lovens formål er å sikre at naturlige bestander av anadrome laksefisk, innlandsfisk og deres leveområder samt andre ferskvannsorganismer forvaltes slik at naturens mangfold og produktivitet bevares. Innenfor disse rammer skal loven gi grunnlag for utvikling av bestandene med sikte på økt avkastning, til beste for rettighetshavere og fritidsfiskere.

Fjellova

Fjellova omfatter som det heter "utnytting av rettar og lunnende m.m. i statsallmenningane". Fjellstyret administrerer bruk knyttet til seter, beite, jakt og fiske, mens Statskog som grunneier har ansvaret for grunn disponering.

Lov om bygdeallmenninger

Jord og Skogbruksloven

Reindriftsloven

Beiteloven

Kulturminneloven.

6. KONFLIKTSPØRSMÅL I OMRÅDET

6.1. Naturbasert reiseliv

Skallstuggu

Vurdering: *Skallstuggu er et positivt element på Frolfjellet, ved en videre utvikling av tilbudet må man tilpasse aktiviteten slik at den ikke går ut over annet friluftsliv.*

Roknesvollen

Vurdering: *Roknesvollen ligger så dypt inne i Øvre Forra naturreservat at en større permanent etablering ikke er ønskelig av denne grunn. En mener da overnattingsplass for større grupper. Det er ikke ønskelig å etablere mer overnattingskapasitet ved Roknesvollen.*

6.2. Kulturhistorisk tilrettelegging

Jernvinna ved Heglesvollen

Tilretteleggingen av jernutvinninga ved Heglesvollen er lagt på is i påvente av denne planen. En tilrettelegging blir sett på som positiv men spørsmålet er hvordan det skal gjøres.

Konfliktspørsmåla har vært i forhold til naturreservatet, beiteinteressene, forholdet til eksisterende kulturminner og økt tilrettelegging så langt inn i fjellet

Fylkesarkeologen har sett på skilting og skjøtsel av omnene og hustuftene på Heglesvollen. Levanger historielag har tatt initiativ til å bygge et demonstrasjonsanlegg ved parkeringsplassen og søkte i 1999 om tillatelse til å bygge et anlegg.

Vurdering:

Jernvinna

- *Bygging av et demonstrasjonsanlegg for jernutvinning i Frolfjellet er positivt for formidling av fjellets kulturhistorie.*
- *Anlegget bør være enkelt og bør fokusere på det primære; ovnene og langhuset en ser restene av på Heglesvollen og et malm lager. Det er sannsynlig at ovnen blir demonstrert/brent en gang i året. Ytterligere tilrettelegging med for eksempel gapahuk, diverse lager vil bidra til å utydeliggjøre hva som egentlig er en del av anlegget. Dersom anlegget skal utvides må dette skje på grunnlag av behov og erfaringer.*
- *Det er viktig å dra nytte av den tilretteleggingen som allerede er gjort og dermed få færre tekniske inngrep.*

Heglesvollen

Fokus på de opprinnelige ovnene vil naturlig nok bli svakere. Det er likevel nødvendig å gjennomføre noen tiltak også her.

- *Gjennomgangstrafikken må styres utenom fornminnene. Stiene legges om med bl.a. ny skilting.*
- *Den åpne ovnen skal ikke tildekkes, den er restaurert for å stå åpen og skal vise ovnsanlegget slik det var i jernvinnetida*
- *Det er viktig at setervollen forblir åpen. Vollen bør derfor holdes i hevd. Informasjonsmateriell og skilting utarbeides samlet for hele området.*

Skjøtsel av slåttemyrer

Da fylkesmannen i 1998 la fram sitt forslag til skjøtsel av myrer i området mellom Heglesvollen og Roknesvollen skapte dette en betydelig debatt. Grunnleggende forskjellige holdninger kom til overflaten. Det ble en avveining mellom verdier som tradisjonelt friluftsliv og skjøtsel av spesielle plantearter og skjøtsel/tilbakeføring av et spesielt kulturlandskap.

Kulturpåvirka landskap endrer seg i tråd med kulturpåvirkningen. Spørsmålet om å fryse dette til en fast påvirkning som var i ei gitt tid kontra at utviklinga følger samfunnsutviklinga er et hovedspørsmål.

Myrlandskapet som skjøtelsesplanen omfatter ca 550 da.

Størst usikkerhet knytter det seg til hvordan en rent praktisk skal kunne slå 70 da pr år og transportere høyet ut av området. Det omhandler motorisert ferdsel i form av mekanisk

slåmaskin og transport av 3 tonn høy i til nærmeste veg. Dette føles fremmed og uvant for mange i forhold til reservattanken og dagens bruk av området.

Dersom myrslåtten skal være et tiltak som gjenskaper slåttemyren som landskapselement må det ha store dimensjoner. Er formålet å studere endringer i plantesamfunnene kan arealene være mye mindre.

Kommunen gikk i 1998 inn for en gjennomføring av skjøtelsesplanen, ved å redusere skjøtelsesområdets størrelse. Dersom tiltaket fungerer er en åpen for at arealet utvides. Ved en start på prosjektet bør ikke arealet overstige 100 daa. Barmarkskjøring med motorkjøretøy inne i et reservat er problemfylt, man bør derfor unngå dette.

Gjennomføring av slåtteprosjektet har skapt stor debatt og det er viktig at en gjennomføring foregår demokratisk, det bør derfor settes ned et utvalg med de ulike interessenter i området som kan fungere som en prosjektgruppe. Prosjektgruppen bør bestå av Statskog, Reinsjø Fjellstyre, Levanger Historielag, Levanger kommune og Fylkesmannens miljøvernavdeling. Fylkesmannen bør fungere som leder av gruppa. I tillegg bør det settes ned en referansegruppe bestående av de ulike interessenter i området.

Vurdering:

Slåttemyrene

Det åpne landskapet i dette området er et produkt av lang tids skjøtsel og det har gitt området en spesiell identitet. Dette er en verdifull dimensjon som med fordel kan holdes i hevd. Av praktiske årsaker er det fornuftig å starte opp på en mindre område for å høste erfaring. Videre utvikling avhenger av den erfaring en skaffer seg.

Øvre Forra naturreservat

Generelt er det konflikt mellom tilrettelegging for friluftsliv og naturreservat.

Hovedtrekkene i tilretteleggingen av naturreservatet bør fortsette. I dag legges det ut ved på leirplasser langs Forra.

Stier og løypenett

Når tusenvis av brukere inntar et friluftsområde, spesielt med mye myr, må en regne med en viss grad av slitasje på terrenget. I dag merkes dette først og fremst langs stiene til Hårskallen og Roknesvollen som er to prioriterte turmål. En kan nærme seg problemstillingen på flere måter men valgene begrenses av en målsetting om at disse turmålene skal brukes av flest mulig. Det er ikke mulig å spre ferdselen uten ytterligere tilrettelegging i ny områder. Valget blir dermed omlegging av stier, forsterking av stier eller å akseptere at slitasje oppstår.

Hårskallen og Roknesvollen er to attraktive turmål som er viktige for å få unge ut i naturen. Begge stiene bør opprustes til å tåle fremtidig bruk

Heglesvollen – Roknesvollen

Fram til Roknesvollen er det opparbeidet en gangsti. Terrenget er delvis bløtt og stien har til tider vært i en svært dårlig forfatning. Drenering og legging av kavler har stabilisert det meste av stien. Når sårene etter arbeidet er grodd i løpet av et par år, er det antatt at stien vil bli bra.

For å ytterligere minske slitasjen har det vært ytret ønske det legges kavler i myra helt til Roknesvollen (2,4 km).

Vurdering:

Stien inn til Roknesvollen er svært mye brukt, vedlikehold må derfor være en prioritert oppgave.

Sti til Hårskallen

Stor trafikk har gitt betydelig slitasje flere steder. Flere strekninger krever en betydelig standardheving. En bør også vurdere omlegging av stien noen steder. Den nederste delen ble opprustet i oktober 2000.

Vurdering:

Hårskallen vil fortsatt være et hovedmål for fotturer i området. Stien må utbedres flere steder oppover. På grunn av den store bruken bør dette arbeide få høy prioritet.

6.3.Motorferdsel

Kommunen og grunneierne har forvalta lov om motorferdsel i utmark slik at spørsmålet ikke oppfattes som særlig konfliktfylt i området. Det kreves imidlertid kontinuerlig fast arbeid for å holde dette vedlike. Brøyting av vegen fra Vulusjøen innover Heståsdalen har vært konfliktområde.

Vurdering:

Motorferdsel

- Det viktigste er å ha en omforent fast holdning der kommunen og grunneierne er enige.
- På grunn av områdets bruk bør motorferdselen holdes til et minimum. Dette gjelder spesielt kjøring på barmark
- Når det er skiføre på vegen gjennom Heståsdalen skal skiløping prioriteres framfor bilkjøring. Det er ønskelig at Frol IL og vegstyret inngår en avtale som gjør det mulig å håndtere stenging av veien ut fra løypeinteresser.
- Dagens regler for helikopter/barmark videreføres med små endringer.

Det er en hovedkonklusjon at vegen gjennom Heståsdalen ikke skal brøytes. Brøyting vil føre til en deling av dalen, der området langs veien taper verdi som følge av støy og biltrafikk. Hvis veien brøytes vil dalen miste mye av sin verdi som skiområde. I helger utover vinteren er det ofte 2-300 biler ved Vulusjøen, etablering av parkeringsplasser inne i dalen vil føre til vesentlige naturinngrep.

6.4.Hyttebygging

Det er kommunens arealplan som styrer denne utviklinga, og konfliktene er knytta til

- Plassering av nye hytter sør for Vulusjøen
- Ombygging av eldre små hytter til dagens standard.
- Samkvem mellom beitedyr og hyttefelt

Utover dette er det lite konflikter knytta spesielt til hyttebygging i området.

6.5.Næring

En av målsettingene i planen er å legge et grunnlag for videre næringsutvikling. Konfliktene er knytta til om utvikling av næring krever større tilrettelegging av tilbud, motorisert ferdsel etc.

Beiting, spesielt av kviger inn i hyttefeltene er en annen konflikt i området.

7. Forslag til tiltak

Hyttebygging.

- Av hensyn til friluftsjnteresser og naturverdier skal det settes strenge vilkår for videre hyttebygging i området. Elementer som skal veie særlig tungt ved etablering av nye hytter er:
 - o Naturverdier
 - o Hensyn til annet friluftsliv. Spesielt hensyn skal tas til ferdselskorridorer fra parkeringsplasser og ut av hytteområdet i Heståsdalen.
 - o Hensyn til eksisterende hyttebebyggelse.
 - o Total belastning av hytter i området.
 - o Tilpasning til terreng og landskap.
 - o Nye områder skal ikke bygges ut.
 - o Som følge av sterke signaler gjennom høringen fra Fylkesmannen, Reindriftsforvaltningen og de tunge brukergruppene på Frolfjellet frarådes det utarbeidelse av reguleringsplan for Kløvjanbustaden.

Motorferdsel.

Helikopter/barmark

- Materialtransport tillates bare på hverdager.
- Helikoptertransport kan tillates på hverdager i perioden 15/6 – 15/11.

Snøscooter

- Dagens bruk av ervervskjørere videreføres
- Dagens praksis med helgefredning videreføres. Lørdager tillates det kjøring kl 07.00-10.00 og kl 18.00-20.00. Søndag og helgedager kl 17.00-20.00. Palmelørdag tillates det ervervskjøring kl 07.00-17.00 og skjærtorsdag kl 07.00-10.00.
- For funksjonshemmede kan det gis løyve til transport mellom veg og hytte med samme bestemmelser for helgefredning.

Setervoller.

- Aktiviteten på Roknesvollen reguleres av forvaltningen, eiere og brukere av vollen. Det forventes at hensynet til verneinteressene blir ivaretatt.
- Gjennomgangstrafikken på Heglesvollen må styres utenom fornminnene.
- Fornminnene på Heglesvollen må sikres etter råd fra fagfolk.
- Setervollene i områder holdes åpne.

Jernvinna.

- Det åpnes for at det kan bygges et rekonstruksjonsanlegg i Heståsdalen der andre sikrede fornminner fra jernproduksjonen kan observeres i en helhet.

Slåttemyrene.

- Det åpne landskapet i dette området er et produkt av lang tids skjøtsel og det har gitt området en spesiell identitet. Dette er en verdifull dimensjon som med fordel kan holdes i hevd. Av praktiske årsaker er det fornuftig å starte opp på et mindre område for å høste erfaring. Videre gjennomføring avhenger av den erfaring en skaffer seg.
- Slåttemyrosjektet kan startes opp på et område som ikke skal overstige 100 daa totalt.
- Ved gjennomføring av prosjektet skal det ikke benyttes motoriserte kjøretøy på

barmark.

- For gjennomføring av prosjektet settes det ned en prosjektgruppe bestående av Statskog, Reinsjø fjellstyre, Levanger Historielag, Levanger kommune og Fylkesmannens miljøvernnavdeling. Fylkesmannens miljøvernnavdeling leder gruppa. I tillegg bør det settes ned en referansegruppe bestående av de ulike interessenter i området.

Forra naturreservat.

- Hovedtrekka i tilretteleggingen fortsetter som før.
- Det utføres minimal tilrettelegging øst for Heståa.
- Tilbudet med åpen bu på Glunka bør videreføres.

Stier, vegger, løyper.

- Stien til Hårskallen bør utbedres og vedlikeholdes.
- Dagens sti til Roknesvollen må holdes vedlike.
- Sti ved Heglesvollen legges slik at en unngår trafikk på fornminnene.
- Når det er skiføre på vegen gjennom Heståsdalen skal skiløping prioriteres fremfor bilkjøring. Det er ønskelig at Frol IL og vegstyret inngår en avtale som gjør det mulig å håndtere en stenging ut fra løypeinteresser.
- Dagens skiløyper videreføres.
- Ved Kringeltjønna bør det anlegges en bål plass, med brygge tilrettelagt for funksjonshemmede.

Fiske.

- Fiskeressursene forvaltes til beste for fritidsfiskeinteressene i området.
- Dagens ordning der det ligger båt ved Vulusjøen og Reinsjøen opprettholdes.

Viltforvaltning.

- Det tas hensyn til biologisk viktige områder ved hyttebygging og tilrettelegging av området.
- Vest for Glunka i Reinsjø statsallmenning tillates samjakt mellom storvilt og småvilt under hele jaktperioden. Etter 1 oktober praktiseres samjakt i hele området.
- Fra 15 september tillates det jakt med hund. Sauerenhetsbevis skal foreligge.
- Levanger kommune foretar en revisjon av dagens jakt og fiskeguide for Levanger.

Beitebruk.

- Beitebruken er en viktig tradisjon i området som har bidratt til å forme landskapet, dagens beitebruk videreføres.
- Beiterogler for området utarbeides og vedtas.

Frolfjellet i kommuneplanen.

- Frolfjellet defineres som friluftsområde ved revurdering av kommuneplanen.
- Det skal settes svært strenge kriterier for å endre grensene for inngrepssvære områder.

8. REFERANSER

Moen, A. og Moksnes A. 1970: Naturvitenskapelige interesser og verneverdier i Forravassdraget og Øvre Forradalsområdet i Nord-Trøndelag. *Gunneria* 33.

Fylkesmannen i N-T 1986: Forra-området i kommunene Levanger, Stjørdal, Verdal og Meråker – Forslag til vern. *Rapport nr. 6 - 1986*.

Øien, D.-I., Nilsen, L.S. & Moen, A. 1997. Skisse til skjøtselplan for deler av Øvre Forra naturreservat i Nord-Trøndelag.- NTNU vitensk.mus. Rapp. Bot. Ser. 1997-2: 1-26

Fjellheim, S., Jåma, P., Mjaatvedt, S. 1987. Sørsamiske kulturminner, Færen. Meråker – Verdal - Stjørdal – Levanger. Sørsamisk kulturminneregistrering rapport nr 1. Saemien sitje, Snåsa 1987

Sivertsen, A., Berre, I., Lyngstad, P.A., Nygård, B.O. 1984. Frolfjellet. Levanger kommune 1984.

Kommuneplanens arealdel. Vedtatt av Levanger kommune den 27.09.00 som sak nr 061/00 i kommunestyret

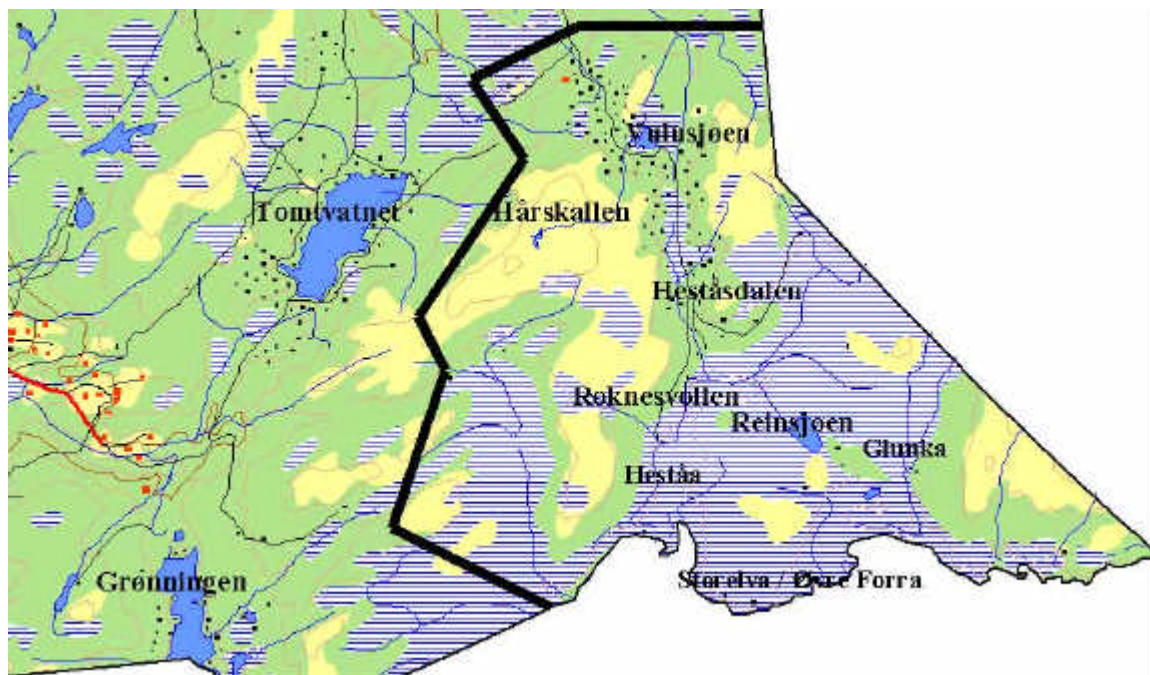
Beiteregler for Reinsjø statsallmenning.

Beiteregler for Frol bygdeallmenning.

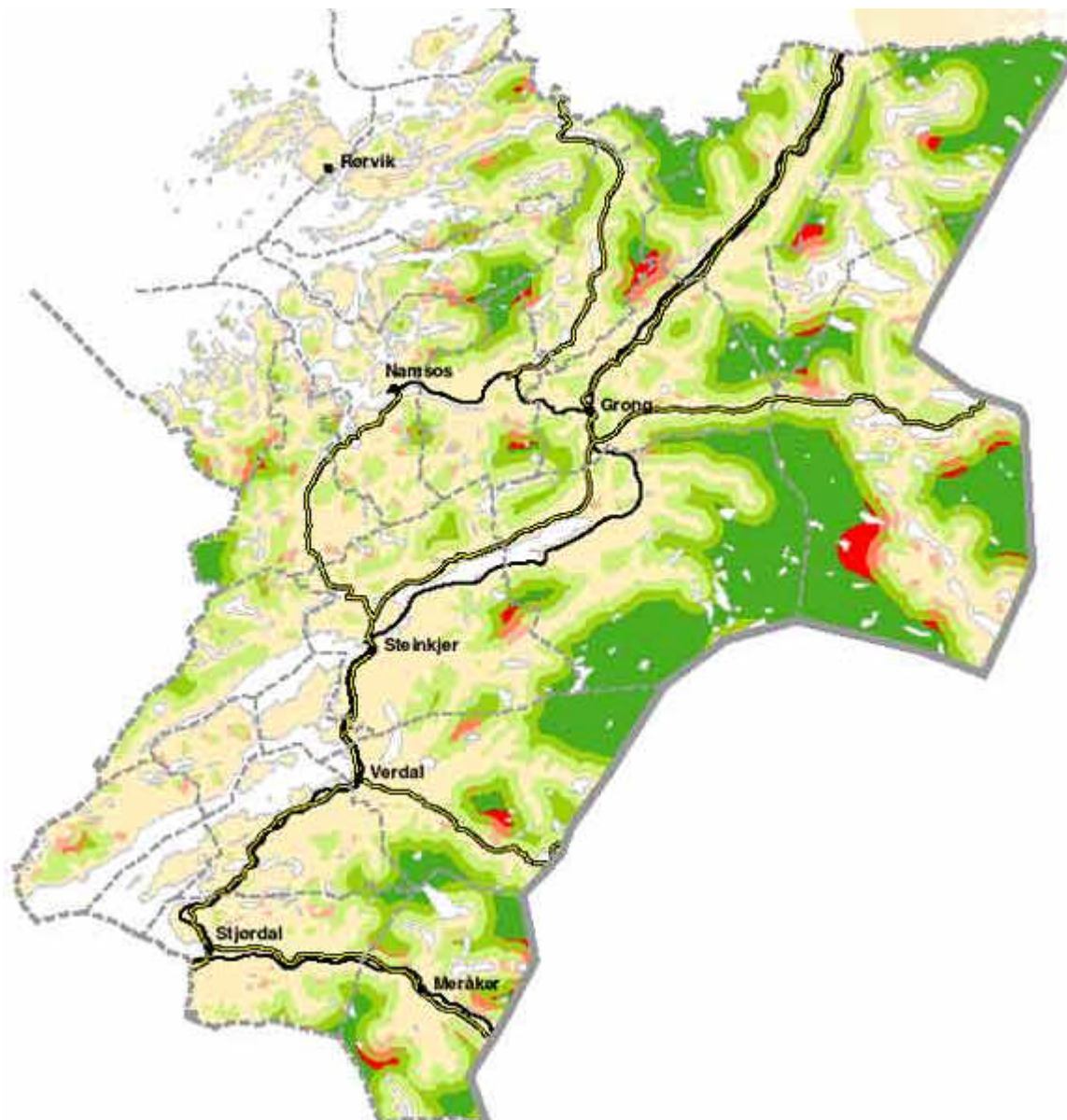
9. VEDLEGG

1. Kart over Frolfjellet
2. Inngrepsfrie områder i Levanger kommune

Kart over planområdet:

Gjenstående inngrepsfrie naturområder per januar 1998, sammen med bortfall (markert som rødt) i perioden 1988-98.

Tegnforklaring

Mørkegrønne områder er "villmarkspregede områder" per januar 1998.

Mellomgrønne områder viser det aller meste av "inngrepsfrie områder sone 1" pr januar 1998. Dersom der har vært inngrep i perioden vil sone 1 per januar 1998 også inneholde deler av de mørkerøde områdene.

Lysegrønne områder viser det aller meste av "inngrepsfrie områder sone 2" per 1. januar 1998. Dersom der har vært inngrep i perioden vil sone 2 per januar 1998 også inneholde deler av de mørke- og mellomrøde områdene.

Mørk røde områder er områder som per januar 1988 var "villmarkspregede områder", men som på grunn av inngrep i perioden 1988-98 ikke lenger er "villmarkspregede".

Mellomrøde områder er områder som per januar 1988 var "inngrepsfrie områder sone 1", men som på grunn av inngrep i perioden 1988-98 ikke lenger er "sone 1".

Lyserøde områder er områder som per januar 1988 var "inngrepsfrie områder sone 2", men som på grunn av inngrep i perioden 1988-98 er blitt "inngrepsnære". Tjenesten er et samarbeid mellom DN og [Statens kartverk](#)